

Aasta 1936. Sõitsime isaga Krabile vanaisale külla. Koolimaja juures isa peatas auto ja rääkis: „Siin käisin ma koolis. Nüüd tehakse juurdeehitust. Vald on vaene, aga koolimaja saab ilus. Rahvas annetas ehituseks ja mina andsin ka, sest mulle on kallis kodukool. Vaata ka sina teda, kuigi sina siin ei ela ja õppima ei hakka.” Kõik läks aga teisiti.

Aasta 1941. Vanemad ja 2 venda küüditati. Mina pääsesin õnnekombel. Nüüd sai mu koduks Krabi, sest vanaisa tõi mu enda juurde. Sügisel hakkasin õppima Krabi kooli 6. klassis. Suure tänutundega mõtlen toonastele õpetajatele, pinginaaber Õie Looritsale, kes aitasid üle saada rasketest saatuselöökidest ja sisendasid armastust Krabi ja Krabi kooli vastu.

Aasta 1948. Lõpetasin Võru keskkooli. Kuna edasiõppimiseks võimalused puudusid ja Krabi kooli vajadused olid suured, andsin avalduse.

JÄÄGU KALLIKS KODUKOTUS

1. sept. 1948. Tänu headele inimestele mu avaldus rahuldati ja minust sai pikkadeks aastateks Krabi kooli õpetaja. Rasked aastad olid need kõigile. Homse päeva suhtes ei võinud olla keegi kindel. Õpetada oli aga kergem — õpilased olid hoolsad ja töökad. Olin palju aastaid katseaia juhataja. Millise hoole ja armastusega töötasid õpilased aias. Nendel aastatel rajati tollase koolijuhhi Armin Allase eestvedamisel suur katseaed, spordiväljak, kasvuhuone. Koolimaa oli ääretult kivine, kuid suure töö ja vaevaga sai sellest maast päris korralik kooliaed.

Aasta-aastalt tühjenes maa noortest, kuigi C. R. Jakobsoni nim. kolhoos, tänu tubli põllumehe Erich Kangeri juhtimisele, kujunes rajooni paremaks majandiks. Õpilaste arv vähenes ja maakoolle hakati likvideerima. Krabi koolus ka nende hulka. Kust võtsime

tollal julguse ja kanguse, et suutsime kooli säilitada. Tagantjärele võib öelda — armastus kooli vastu. Liiga palju oli kooli jaoks antud, et loobuda.

Emake maa on alati toitnud rahvast. Kui maa tühjeneb, kust tuleb leib lauale? Lõpuks hakati seda mõistma. 60-ndate aastate lõpus ja 70-ndate algul hakati taas pöörama näoga maa poole. Maal hoogustub ehitustegevus ja noori püütakse tuua tagasi maale. Koolides hakatakse rõhku panema looduskaitsealasele tööle ja sisenda-

ma armastust oma kodukoha vastu. Motoks sai: „Maaõpilane jäägu tööle maale.” Krabi kool püüdis oma kodukoha kaudu kasvata austust ja armastust maa vastu. Tulemused ei lasknud oodata. Näiteks 1971/72. õ.-a. 12 lõpetajast jäi maale truuks 8 õpilast, 1972/73. õ.-a. 8 õpilasest 5 jne.

Kõige selle tulemusena hakkab suurenema õpilaste arv koolis. Käesoleval õppeaastal alustas kooliteed Krabi kooli 1. klassis 12 õpilast, sama arv on järgmisel aastal. Nende õpilaste vanemad on enamikus Krabi kooli kasvandikud, kes on hakanud kalliks pidama oma kodukohta Krabit, kus on elanud nende vanemad, vana-vanemad. Nad on jäänud elama Krabile, kuigi Krabi põllud on kitsid andma häid saake ja nõuavad palju tööd ja vaeva. Rasket traktoristiametit peavad Enno Tann, Jaan Kasak, Aavo Pikk, Hans Siivask, Lembit ja Viljar Laats jt. Pea- ja keskastme spetsialistidena töötavad Ivi Raju, Eve ja Mart Kanger, Urmas Kuus, Jaan Valge, Sulev Kasak jt. Tublid autojuhid on Toivo Tuvikene, Heino Pikk, Igor Raju jt. Muudel elualadel: raamatukogu juhatajana Mai Ploom, sidejuhatajana Alviine

Lepp, kultuurimaja juhatajana Arvid Hainas, talupidajatena Heino Anton, Üllar Kasak jt. Neid on palju ja kõiki pole võimalik nimetada. Kõigi nende noorte kätes on Krabi tulevik, Krabi elu- ja vaimujõud, Krabi põllumehe au ja väärikus.

Täna neid Krabi kooli kasvandikke, kes on oma elu sidunud Krabiga. Täna teid, et olete kalliks pidanud koolis õpetatud. Täna teid iga abivalmi teo ja hea sõna eest. Soovin teile inimlikku õnne ja rõõmu tööst. Tahan, et Krabil püsiksid head inimestevahelised suhted ja töömehe au ja väärikus.

Jäägu kalliks meie kodukotus kõigile!

Krabi kooli kasvandikud — nii ligidalt kui kaugelt — teid kõiki ootab teie vana kool, koolikaaslased ja õpetajad.

Teie HILJA PAEGLIS